

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Jan-van-Ruusbroeckcollege te LAKEN

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	32342-127464
Instellingsnummer	32342
Instelling	Jan-van-Ruusbroeckcollege
Directeur	Veronique THIELEMANS
Adres	Forumlaan 4 - 1020 LAKEN
Telefoon	02-268.10.36
Fax	02-262.29.48
E-mail	veronique.thielemans@ruusbroec.be
Website	http://www.ruusbroec.be
Bestuur van de instelling	IM Jan van Ruusbroeckcollege
Adres	Forumlaan 4 - 1020 LAKEN
Scholengemeenschap	SGKSO Sint-Gorik Brussel
Adres	Landsroemlaan 126 - 1083 GANSHOREN
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	04-11-2013, 05-11-2013, 06-11-2013, 07-1-2013, 08-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	08-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	06-12-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Chris Van Woensel
Teamleden	Henri Christiaen, Marina Droessaert, Henk Foriers, Veerle Vonderlynck, Bart Windels
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	4
1 SAMENVATTING.....	6
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Economie - Graad 2 - ASO economie (leerplan D/2006/0279/050).....	9
3.1.1.2 Economie in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplan D/2006/0279/051)	10
3.1.1.3 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/058), Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde en Latijn-wiskunde (leerplan D/2006/0279/057)	12
3.1.1.4 Latijn in de eerste graad in het keuzegedeelte in het eerste leerjaar A en in de basisopties Grieks-Latijn en Latijn (leerplan D/2011/7841/001), Latijn en Grieks in aso tweede graad in de studierichtingen Grieks, Grieks-Latijn en Latijn (leerplan D/2013/7841/002 in het 1ste leerjaar en D/2006/0279/003 in het 2de leerjaar)	14
3.1.1.5 Lichamelijke opvoeding in de eerste graad in de A stroom (leerplan 2008/004) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Grieks-Latijn, Grieks-wiskunde, Humane wetenschappen, Latijn-moderne talen, Latijn- wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, en Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2008/039).....	17
3.1.1.6 Natuurwetenschappen in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/001) ...	18
3.1.1.7 Socio-economische initiatie in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)	19
3.1.1.8 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplan D/2002/0279/047).....	20
3.1.1.9 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2004/0279/020)	22
3.1.1.10 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde, Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)	24
3.1.1.11 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	26
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	27
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	28
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	29
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	30
4.1 Aanvangsbegeleiding.....	30
4.2 Evaluatiepraktijk	31
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	34
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	36
6.1 Wat doet de school goed?.....	36
6.2 Wat kan de school verbeteren?	36
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	36
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	37

8	VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	37
----------	---	-----------

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Jan-van-Ruusbroeckcollege is een van de Vlaamse Jezuïetencolleges en is gelegen in Laken in een overwegend Franstalige omgeving. De school trekt vooral kansrijke leerlingen aan uit Nederlandstalige milieus in de Brusselse rand. Het Jan-van-Ruusbroeckcollege is administratief opgesplitst in twee entiteiten die samen één pedagogische eenheid vormen met een waaier aan studierichtingen in het algemeen secundair onderwijs (aso). In de lijn van haar opvoedingsproject streeft de school naar de volledige zelfontplooiing van jongeren door een brede algemene vorming aan te bieden en hen voor te bereiden op het hoger onderwijs.

Een aantal belangrijke voorwaarden voor het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs zoals het engagement van het schoolteam, de aandacht voor het uitbouwen van een multimediale leeromgeving en professionalisering van het middenkader is in de school aanwezig. Er heerst een positief leer- en leefklimaat en de vele projecten garanderen een brede harmonische vorming. Beleidsmatige onderwijskundige verplichtingen worden echter niet door alle vakgroepen gelijkgericht opgevolgd.

Het erkenningsonderzoek heeft uitgewezen dat de school sterk staat wat betreft de inspanningsverplichting voor de vakoverschrijdende eindtermen (VOET). Visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling ervan. Dat in enkele projecten oudere leerlingen ondersteuning bieden aan jongere leerlingen vormt een sterk punt. De meeste initiatieven worden jaarlijks geëvalueerd. De schoolleiding zorgt voor positieve stimuli om het vakoverschrijdend werk te activeren. De school streeft de VOET na vanuit een rijk en gevarieerd aanbod van zinvolle en doordachte initiatieven. Ook bestaat er een intensieve samenwerking tussen de leraren en worden ouders en externen betrokken bij een aantal projecten.

In bijna alle vakken worden de leerplandoelstellingen voldoende gerealiseerd. Zo is de leerplanrealisatie voor wiskunde in aso tweede graad een voorbeeld van goede praktijk. Toch voldoet de leerplanrealisatie niet voor wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde, Latijn-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde, Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen. In de pool wiskunde worden sommige delen van het leerplan wiskunde niet in alle klassen aangeboden en in de pool wetenschappen worden niet alle leerplandoelen geëvalueerd.

De tijdens de doorlichting onderzochte processen, meer bepaald aanvangsbegeleiding en evaluatiepraktijk, leveren een wisselend beeld op. Betreffende aanvangsbegeleiding stelt de school zich tot doel de beginnende leraren vlot van start te laten gaan en hen optimaal te integreren in de schoolcultuur. Via mentorenwerking en vakcollega's als meter/peter worden de beroepscompetenties van de beginnende leraren gefaseerd versterkt. Deze laatsten ervaren de aanvangsbegeleiding als een stevig houvast in een klimaat van wederzijds vertrouwen.

Het evaluatiebeleid mist echter voldoende aansturing, zowel op vakgroep- als op schoolniveau, door het ontbreken van een globale visie. Het beleid tracht de behoudsgezinde traditie binnen de school te verenigen met de relatief grote instroom van nieuwe leraren. De twee visies leiden langzamerhand tot een vernieuwde en gedragen visie op evalueren. De aandacht voor het correct koppelen van de evaluatie aan de leerplandoelen is sterker in de eerste en de tweede graad dan in de derde graad. Attitudes worden over het algemeen niet op een objectieve wijze gemeten en er wordt niet transparant over gerapporteerd. Er zijn wel een aantal voorbeelden van goede praktijk te vinden, die mee een basis kunnen vormen voor de ontwikkeling van een schoolbrede visie. De gunstige attestering en de doorstroming binnen de school lijken de doeltreffendheid van de evaluatie te bevestigen. Maar de school maakt niet altijd een formeel onderscheid tussen de evaluatie van de basisdoelen, de uitbreidingsdoelen en het complementair gedeelte. Hierdoor is het niet altijd duidelijk welke basisdoelstellingen of eindtermen de leerling al dan niet heeft bereikt. Recentelijk is het beleid gestart met een traject om de kwaliteit van de evaluatie en het gebruik van alternatieve evaluatievormen te optimaliseren.

De school gaat op een systematische wijze de toestand na op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De tekorten en knelpunten worden snel en adequaat aangepakt. De werkgroep veiligheid functioneert naar behoren en vervult haar rol in het welzijns- en veiligheidsbeleid. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn nog vatbaar voor verfijningen.

De school voert een participatief beleid waaraan het schoolteam en de leerlingen actief mee vorm geven en heeft daartoe een heldere organisatiestructuur opgezet. Het besluitvormingsproces is transparant en vormt aldus een ondersteuning voor de vernieuwende initiatieven die door het directieteam opgezet en aangestuurd worden. De school hecht belang aan kwaliteitsbewaking en verzamelt en analyseert hiervoor gegevens over een aantal aspecten van de schoolwerking. Een aantal initiatieven tot kwaliteitsverbetering zijn recentelijk geoperationaliseerd in acties. Gezien de recente opstart is het in kaart brengen van de effecten en kwaliteitsverbetering van de opgezette acties nog niet aan de orde. Concrete plannen om het kwaliteitsbewakingsproces systematisch en structureel aan te pakken zijn nog in wording. Op vakgroepniveau is de cultuur van zelfevaluatie nog niet ingeburgerd. De leerlingenresultaten worden hier niet altijd benut om het eigen onderwijskundig functioneren te toetsen en bij te stellen.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De lacunes in de leerplanrealisatie en in de evaluatiepraktijk van het vak wiskunde in aso derde graad geven aanleiding tot een in de tijd beperkt gunstig advies en worden door de inspectie opgevolgd. De school staat voor de uitdaging om de aansturing en opvolging van de processen op vakniveau verder uit te bouwen en inbreuk op de regelgeving weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	Latijn
Graad 1 Grieks-Latijn	lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	Grieks, Latijn
Graad 1 Latijn	lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	Latijn
Graad 1 Moderne wetenschappen	lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	socio-economische initiatie
Graad 2 ASO Economie	wiskunde	economie
Graad 2 ASO Grieks	wiskunde	Grieks
Graad 2 ASO Grieks-Latijn	wiskunde	Grieks, Latijn
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	wiskunde	Latijn
Graad 2 ASO Wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	lichamelijke opvoeding	economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	fysica, lichamelijke opvoeding, wiskunde	economie, wiskunde
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde	fysica, lichamelijke opvoeding, wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	fysica, lichamelijke opvoeding, wiskunde	fysica
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	fysica, lichamelijke opvoeding, wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	fysica, lichamelijke opvoeding, wiskunde	fysica
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	fysica, lichamelijke opvoeding, wiskunde	fysica, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Economie - Graad 2 - ASO economie (leerplan D/2006/0279/050)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie staat in relatie tot de leerplandoelstellingen en is aldus valide.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplanrealisering binnen het geheel van de zes thema's verloopt gericht met aandacht voor een vrij evenwichtige behandeling van de leerstof. De ontwikkelde visie op het vak en de leerlijnen in verband met vakinhouden, actualiteit en onderzoekscompetentie verstevigen de samenhang binnen en tussen de opeenvolgende graden. Daarnaast is gereflecteerd over de relatie tussen de invulling van specifieke leerplandoelstellingen en de vakoverschrijdende eindtermen.

In algemene economie worden de juiste klemtonen gelegd om de verwevenheid van die aspecten die het economisch raderwerk uitmaken door de leerlingen te laten duiden en te verklaren. De leerlingen leren nadenken en redeneren over economische wetmatigheden en verschijnselen. Geleidelijk aan verkennen ze daarbij de basisprincipes en de concepten. Aansluitend wordt de focus gelegd op het verwerven en toepassen van een begrippenkader (zie tevens de examens). De grafische analyses bij het producentengedrag en de interpretatie ervan worden voldoende diepgaand ingeoefend.

Een pluspunt is de toepassing van het actualiteitsprincipe, waardoor de algemene vorming en sociale finaliteit van het vak worden vooropgezet. Deze lijn wordt doorgetrokken via een creatieve curriculumverruiming, zoals het project rond ethisch ondernemen en de didactische uitstappen en via de (groeps)opdrachten in verband met de onderzoekscompetentie.

De bedrijfseconomische items komen qua tijdsbesteding gepast aan bod, zoals het boekhoudkundige luik, de primaire kostenverkenning en de eenvoudige ratioberekening. Daarnaast wordt voldoende aandacht besteed aan het vaststellen van het kritische punt en het ondernemingsplan en -budget.

De leerlingen worden geconfronteerd met een krachtige leeromgeving in termen van uitdagende opdrachten en probleemstellingen. In het proces van het actief en onderzoekend leren zijn de leerlingen vertrouwd om met behulp van ICT informatie te selecteren, te ordenen en te bewerken en om uitkomsten te formuleren. Er kan aangetoond worden met welke opdrachten de specifieke eindtermen van de onderzoekscompetentie worden gerealiseerd. De leerlingen zijn reeds zover om voor een welomlijnde en beheersbare opdracht de opeenvolgende stappen in het onderzoekstraject te doorlopen (behoudens het eigenhandig formuleren van onderzoeksvragen).

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Er wordt voldaan aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. Er is actueel bronnenmateriaal beschikbaar dat frequent wordt ingezet. Het vaklokaal straalt een economische sfeer uit: prikboarden met artikels en een puik toegerust informatie- en documentatiepunt. De ICT-geletterdheid van de leerlingen zit op schema. In relatie tot de lesthema's worden de leerinhouden en moderne media op de gepaste wijze met elkaar verbonden, wat het rendement van het onderwijsleerproces verhoogt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De toets- en examenvragen liggen in elkaars verlengde: de leerlingen weten wat van hen verwacht wordt. De toetsfrequentie voor het dagelijks werk is voldoende. Het formatief karakter van de evaluatie wordt geconcretiseerd door regelmatige en ondersteunende feedback. De examens zijn verzorgd opgesteld en evenwichtig verspreid over de behandelde leerstof. Er is een gepaste actualiteitsinslag, die de vraagstelling een uitnodigend karakter verleent. Aspecten van de projectwerking worden eveneens bevestigd. Globaal bekeken, is de evaluatie taxonomisch verantwoord. De examens worden voor de parallelle klassen gezamenlijk opgesteld. Er wordt zorgvuldig gecorrigeerd - inclusief aanstippen van taalfouten - op basis van een duidelijke puntenverdeling. Bij de evaluatie van het groepswork komen proces- en peerevaluatie aan bod.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Tijdens het lesgeven is er een reële pedagogische taakbekommernis. De leerlingen worden ondersteund en kunnen rekenen op remediëring, extra oefeningen en eventueel bijlessen. Daarnaast worden ze adequaat begeleid tijdens de uitvoering van het projectwork en de (onderzoeks)opdrachten. In het teken van de examens zijn er herhalingsmomenten.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i> <i>Beginsituatieanalyse</i>	Er worden voldoende competenties ontwikkeld via zelfstudie en nascholing. De vakgroepwerking overstijgt het louter praktische en bezit een zekere inhoudelijke diepgang wat de interne deskundigheid bevordert. In het teken van de onderwijsvernieuwingen is het een blijvende uitdaging om de deskundigheid inzake de inhoudelijke aspecten of kwaliteitseisen bij evaluatie op peil te houden.

3.1.1.2 Economie in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplan D/2006/0279/051)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Er wordt leerplangericht geëvalueerd binnen het geheel van de specifieke eindtermen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerplanrealisering verloopt binnen een taakgericht klasklimaat en steunt op een gedegen vak kennis voor een snel evoluerend vakdomein. Dit wordt aangetoond door middel van een uitgewerkte visie op het vak en via de leerlijnen in verband met de leerstof, de actualiteitsinslag en de onderzoekscompetentie. De gehanteerde leerlijnen versterken de samenhang binnen en tussen de graden. Daarnaast wordt eveneens gericht gereflecteerd over de vakoverschrijdende eindtermen in relatie tot de uitwerking van specifieke doelstellingen. Het inzicht in het leerplanconcept vindt zijn concretisering in de verantwoorde en zinvolle leerplanverschuivingen tussen en binnen de leerjaren. Het gevolg is dat de samenhang tussen bepaalde leerinhouden meer tot zijn recht komt. Zo wordt er enerzijds een duidelijker verband gelegd tussen het bruto binnenlands product als welvaartsindicator en de ontwikkeling ervan; anderzijds worden aspecten van het monetair beleid gelinkt aan het geldsysteem. De theoretische referentiekaders voor algemene economie worden meer dan behoorlijk verkend. De integratie van de actualiteit speelt hierin een kernrol en beklemtoont de algemene vorming en de sociale finaliteit van het vak. De economische analyses vertrekken van concrete contexten en economische
---	--

vraagstukken. Er wordt voldoende nadruk gelegd op de grafische verwerking en de interpretatie ervan. Een pluspunt is ongetwijfeld de functionele wiskundige benadering (afgeleiden en meetkundige reeksen). Het zelf laten opbouwen van kennis en inzicht via probleemstellingen wordt in voldoende mate bereikt. Kortom, de leerlingen worden uitgedaagd door een krachtige leeromgeving. Hierbij is er eveneens aandacht voor het verwerven van een duurzaam begrippenkader.

In het luik bedrijfswetenschappen komen de verschillende dimensies van de onderneming en het ondernemen vrij evenwichtig en diepgaand aan bod. Er worden voldoende toepassingen gemaakt inzake budgettering en investeringsanalyse. Uitgaande van de bedrijfseconomische feitelijkheid, van de gevallenstudies en via het bedrijfsspel krijgen de leerlingen inzicht in de financiële organisatie van de ondernemingen en in de onderliggende bedrijfseconomische context.

Het extra lesuur biedt ongetwijfeld een meerwaarde om de leerplandoelstellingen in het eerste leerjaar op een hoger niveau te tillen (toepassingen met een variërende moeilijkheidsgraad). In het eindjaar werd geopteerd om extra leerinhouden aan te bieden buiten het geheel van de leerplandoelstellingen (bijvoorbeeld: de beurswerking, het algemeen boekhouden en aspecten van het handelsrecht). In de cursusopbouw wordt het onderscheid tussen het specifieke deel en het complementaire deel niet afgebakend (zie verder de leerlingenevaluatie). In de loop der jaren werd trouwens op basis van deze extra leerstof - in combinatie met het verplichte curriculum - ten onrechte het aanvullend getuigschrift bedrijfsbeheer uitgereikt (zie de processen-verbaal). Concreet komt het hierop neer dat een reeks van programma-inhouden ontbreken, zoals de wet op de marktpraktijken, het sociaal statuut van de zelfstandigen en de vestigingsvoorwaarden. Daarbij kan ook geen checklist worden voorgelegd.

De ontwikkeling van de onderzoekscompetentie gebeurt kwaliteitsvol, zowel qua voorbereiding, organisatie als effectieve uitvoering. Er is een bewuste aanpak voor het realiseren van de drie specifieke eindtermen. In het eindjaar hanteren de leerlingen eigenhandig opgestelde onderzoeks- en deelvragen, verwerven en verwerken informatie, leren werken met een stappenplan, presenteren en rapporteren schriftelijk. Voorlopig ontbreekt enkel nog het confronteren van de eigen mening met andere standpunten van de klas (komt ten dele aan bod tijdens het mondeling examen).

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Er wordt voldaan aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. Er is actueel bronnenmateriaal beschikbaar dat frequent wordt ingezet. Het vaklokaal straalt een economische sfeer uit: prikborden met artikels en een puik toegerust informatie- en documentatiepunt. De ICT-geletterdheid van de leerlingen staat op niveau. In relatie tot de lesthema's worden de leerinhouden en moderne media op de gepaste wijze met elkaar verbonden. Dit bevordert de efficiëntie tijdens het lesgebeuren in termen van leerplanvoortgang.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De toetsfrequentie voor het dagelijks werk is voldoende. Het formatieve karakter van de evaluatie wordt via terugkoppeling en bespreking van de resultaten goed bewaakt. De examenvragen voor de parallelle klassen worden gezamenlijk opgesteld. Ze zijn van een goed niveau, inhoudsrelevant en evenwichtig gespreid over de geziene leerstof. In het verlengde van het dagelijks werk komt de actualiteit op een gepaste wijze aan bod. De vraagstelling is zorgvuldig geformuleerd. Soms wordt via een aantal vragen een verantwoorde differentiatie tussen moderne talen en wiskunde toegepast. Er wordt gecorrigeerd op basis van een duidelijke puntenverdeling, waarbij tevens spellings- en vervoegingsfouten

worden aangeduid. De mondelinge examens worden georganiseerd met voldoende aandacht voor de betrouwbaarheid van de beoordeling. Het corrigeren en evalueren van de onderzoeksopdrachten geschiedt nauwkeurig met tussentijdse feedback.

Hoewel er leerplangericht wordt geëvalueerd, wordt door de niet-afbakening van het specifieke deel en het complementaire deel de evaluatie niet zuiver gehouden. Om valide te zijn met betrekking tot de specifieke eindtermen dient het leerplan afzonderlijk te worden geëvalueerd.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Tijdens het lesgeven is er een reële pedagogische taakbekommernis. De leerlingen worden ondersteund en kunnen rekenen op remediëring, extra oefeningen en bijwerkmomenten. De aanvullende notities zijn overzichtelijk gestructureerd en bieden een houvast voor de leerlingen. Daarnaast worden de leerlingen adequaat begeleid tijdens het uitvoeringsproces van de onderzoeksopdrachten. Ze worden gestimuleerd tot zelfwerkzaamheid bij de actualiteitsopdrachten en de oefeningen in het teken van de verwerking van de leerstof en voorbereiding van de lessen. In aanloop naar de examens zijn er herhalingsmomenten.

Deskundigheidsbevordering

*Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming*

Er worden voldoende competenties ontwikkeld via zelfstudie en nascholing. De vakgroepwerking overstijgt het louter praktische en bezit een zekere inhoudelijke diepgang, wat de deskundigheid in positieve zin beïnvloedt. De reële uitdaging in het teken van de onderwijsvernieuwingen en de professionalisering blijft het overleg over de inhoudelijke aspecten of kwaliteitseisen bij de evaluatie.

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

Bij de uitreiking van het getuigschrift bedrijfsbeheer respecteert de school de regelgeving niet wat de programmaonderdelen en de op te stellen checklist betreft (Bedrijfsbeheer in het secundair onderwijs - omzendbrief SO/2008/01 van 25/01/2008).

3.1.1.3 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/058), Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde en Latijn-wiskunde (leerplan D/2006/0279/057)

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen en de leerplandoelstellingen. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De leerlingen krijgen voldoende begeleiding.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen. Het aanbod is volledig en het evenwicht tussen kennis, vaardigheden en attitudes wordt goed bewaakt. In de studierichtingen met twee graaduren fysica opteert de school ervoor om het vak enkel aan te bieden in het tweede leerjaar. Voor sommige leerlingen is het na een jaar onderbreking echter niet evident om opnieuw vertrouwd te worden met het vakjargon en de vakmethodiek. In deze studierichtingen worden beduidend meer lestijden dan voorzien in het leerplan besteed aan dynamica, ten koste van de diepgang bij de leerinhouden over trillingen en golven. Het verwachte beheersingsniveau is via uitbreidingsdoelstellingen, verdiepende oefeningen en het lestempo soms hoger dan door het leerplan wordt verwacht. Sterke leerlingen worden hierdoor uitgedaagd, maar voor een aantal leerlingen met een minder sterke wiskundige curriculumcomponent ligt de lat soms te hoog.

De leerlingen krijgen in de lessen fysica een gedegen theoretische basis en ze ontwikkelen wetenschappelijke vaardigheden via demonstratie- en leerlingenproeven. Hun interesse wordt geprikkeld door initiatieven die de wetenschappelijke actualiteit integreren in het lesgebeuren. In de pool Wetenschappen levert het vak fysica een substantiële bijdrage aan de realisatie van de eindtermen over onderzoekscompetentie. Via een gestructureerde opbouw van de leerlingenexperimenten krijgen trouwens alle leerlingen de gelegenheid om onderzoekscompetenties voor wetenschappen te ontwikkelen. Voor het leren stellen van onderzoeksvragen zoekt de vakgroep nog naar een meer efficiënte aanpak.

Er zijn duidelijke leerlijnen die de samenhang van het wetenschapsonderwijs over de graden heen waarborgen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Niet alle lessen wetenschappen kunnen plaatsvinden in een wetenschapslab. De vaardigheidsgerichte doelstellingen kunnen gerealiseerd worden middels doordachte roostering en een aantal lokaalwissels. De school beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De leermiddelen, met inbegrip van ICT, worden tijdig aangevuld en geactualiseerd. Ze worden zinvol ingezet en betekenen een meerwaarde voor het onderwijsleerproces. De leermiddelen en de chemische producten worden voorbeeldig geïnventariseerd en conform de regelgeving opgeslagen. De vakgroep wetenschappen besteedt veel aandacht aan veilig en milieubewust werken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerinhouden komen voldoende evenwichtig aan bod in de leerlingenevaluatie. De opgaven richten zich echter nog te weinig expliciet op de leerplandoelstellingen en ze vereisen soms een hoger beheersingsniveau dan wat de leerplannen vooropstellen. De vraagstelling op toetsen en examens peilt naar kennis, inzicht en vaardigheden. De evaluatie van practica en onderzoeksopdrachten gebeurde tot nog toe hoofdzakelijk op basis van het eindverslag. Vanaf dit schooljaar wordt meer aandacht besteed aan procesmatige aspecten. In de studierichtingen Grieks-wiskunde en Latijn-wiskunde kunnen de leerlingen in het complementair gedeelte kiezen voor extra wiskunde of extra wetenschappen, waaronder een bijkomende lestijd fysica. Die wordt ingevuld met leerinhouden uit het leerplan voor de pool Wetenschappen. Bij de evaluatie bewaakt de vakgroep te weinig de verschillen in beoordeling die zo kunnen ontstaan tussen leerlingen van eenzelfde studierichting. Algemeen is –net zoals in het aanbod- het gevraagde beheersingsniveau soms te hoog voor leerlingen met een minder uitgebreid wiskundecurriculum. Vooral in de studierichting Moderne talen-wetenschappen leidt dit tot zwakke resultaten. Het aantal tekorten op jaarbasis is evenwel beperkt. De opgaven zijn eenduidig en taalkundig verzorgd en ze worden voldoende gekaderd in relevante en voor de leerlingen herkenbare contexten. Er is variatie in de vraagstelling. De leerlingen worden aangemoedigd tot zelf- en peerevaluatie. De evaluatiecriteria zijn transparant en gekend door de leerlingen. De verbetering gebeurt nauwgezet, op basis van oplossingsmodellen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingen krijgen veel gelegenheid om actief te participeren aan de lessen. De leeromgeving is aantrekkelijk en emotioneel veilig. Leerlingactieve werkvormen komen aan bod tijdens leerlingenpractica, de opdrachten in het kader van onderzoekscompetentie en in zelfstandig werk. De lesopbouw en het aangeboden cursusmateriaal zijn ondersteunend en gestructureerd. Er zijn graadoverstijgende initiatieven om het leren leren bij de leerlingen te bevorderen en hen verantwoordelijkheid te laten nemen voor het eigen leerproces. Hierin passen studietips, overzichtelijke samenvattingen, leerstrategieën en reflectie op het eigen werk. De schoolbrede afspraken rond stimulerende, compenserende, remediërende en differentiërende (sticordi-)maatregelen worden consequent opgevolgd.

Op toetsen en examens weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht. Remediëring en feedback zijn afgestemd op de noden van de individuele leerlingen. De leerlingenagenda wordt benut als planningsdocument en als communicatiemiddel met de ouders.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

De vakgroep investeert in horizontale en verticale samenhang binnen de wetenschapsvakken en zorgt voor continuïteit in de opvolging van de leerlingen. De betrokken leraren getuigen van inzet en enthousiasme en zijn bereid om zich professioneel te blijven ontwikkelen. Vakexpertise en nascholingservaringen worden uitgewisseld en nieuwe leraren worden goed omkaderd.

De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de aandachtspunten in de leerplanrealisatie en de evaluatiepraktijk adequaat aan te pakken.

3.1.1.4 Latijn in de eerste graad in het keuzegedeelte in het eerste leerjaar A en in de basisopties Grieks-Latijn en Latijn (leerplan D/2011/7841/001), Latijn en Grieks in aso tweede graad in de studierichtingen Grieks, Grieks-Latijn en Latijn (leerplan D/2013/7841/002 in het 1ste leerjaar en D/2006/0279/003 in het 2de leerjaar)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang aan bod. De leerlingen worden efficiënt gestimuleerd en begeleid.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Zowel in de eerste als de tweede graad worden alle onderwijsdoelen Latijn en Grieks in verband met de verschillende onderdelen van het leerplan, taalstudie, lectuur en cultuur evenwichtig aangeboden. In de eerste graad vormt een handboek met leerwerkschrift de kern van het aanbod Latijn en/of Grieks. Het gebruik van het handboek garandeert in zekere mate een evenwichtig en volledig aanbod voor kennis, vaardigheden en attitudes. Doordat gewerkt wordt vanuit het handboek komt het denken vanuit doelstellingen wat op de achtergrond. De vakgroep gebruikt in alle leerjaren aanvullend zelf ontwikkeld materiaal van uitstekende relevantie en kwaliteit, zonder echter een expliciete verbinding te leggen met de onderwijsdoelen. Ook de leerstofoverzichten van de tweede graad, die de vakgroep ter beschikking stelde, vertrekken niet van de onderwijsdoelstellingen, maar van leerinhouden waaraan meestal clusters van onderwijsdoelstellingen gekoppeld worden.

Het vocabulariumonderwijs gebeurt in beide graden en voor beide vakken zorgvuldig, met verwijzingen naar woordverwantschap en het voortleven in moderne talen. Vocabularium wordt nog frequent buiten zins- of tekstverband bevraagd. De leerplancomponent lectuur komt voldoende aan bod. Zowel in de eerste als in de tweede graad gaat de volle aandacht naar tekstbegrip en staan woordenschat en grammatica principieel in functie daarvan. De leraren hanteren consistent en gelijkgericht een dynamisch-lineaire lectuurmethode zowel voor Grieks als Latijn. Zij leren de leerlingen deze leesmethode systematisch aan in functie van zelfstandige lectuur. De grammaticale terminologie krijgen de leerlingen aangereikt volgens de in de vakgroep gemaakte afspraken, die in overeenstemming zijn met de nieuwe leerplannen van eerste en tweede graad. Uit de lesbezoeken blijkt dat de vakgroep veel aandacht besteedt aan het ontwikkelen van de vakgebonden attitudes zoals geformuleerd in de leerplannen. De component cultuur komt voldoende aan bod. Er is goed tot uitstekend ondersteunend lesmateriaal opgesteld, waarbij lectuur en cultuur elkaar aanvullen. In de tweede graad is er aandacht voor inhoudelijke en stilistische bespreking, neventeksten, receptie en actualisering. Sommige lessen zijn voorbeeld van goede praktijk qua inhoud en aanpak. De leerlingen worden via opdrachten gestimuleerd tot een creatieve verwerking van de leerinhouden.

De realisatie van de doelstellingen in verband met cultuur en cultuurreflectie wordt ondersteund door de organisatie van extramurosactiviteiten. Deze sluiten aan bij de leerplandoelstellingen maar worden er met uitzondering van 'onderzoekskompetentie' niet expliciet aan verbonden.

Onderzoekskompetentie Latijn en Grieks in de tweede graad wordt in voldoende mate gerealiseerd. ICT wordt efficiënt ingeschakeld, de leerlingen werken met een logboek en elke fase van het onderzoek wordt met behulp van het OVUR – schema (oriëntering, voorbereiding, uitvoering, rapportering en eindreflectie) doorlopen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Bijna alle klaslokalen waar de lessen Latijn en Grieks plaatsvinden, beschikken over de door het leerplan vereiste ICT-uitrusting. De leraren zetten deze in functie van de realisatie van de onderwijsdoelstellingen efficiënt in. Verder is er één vaklokaal Latijn/Grieks, dat wordt gedeeld door alle klassen. Bijgevolg vindt slechts een beperkt deel van de lessen daar plaats. De andere lokalen vormen geen krachtige leeromgeving: er is geen leermateriaal aanwezig buiten één computer, beamer en scherm. De school beschikt wel over goed uitgeruste computerlokalen en een mediatheek.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingresultaten zijn in beide graden zowel voor Latijn als Grieks goed tot zeer goed. Deze resultaten zijn stevig onderbouwd door frequente toetsing. Er zijn weinig of geen C-attesten en het aantal B-attesten blijft beperkt. De motivering van deze B-attesten is veeleer algemeen geformuleerd. De verwijzing naar gebrek aan motivatie en interesse als oorzaak van de tekorten wordt niet door de formele evaluatiepraktijk onderbouwd. Ook de grote aandacht, die er tijdens de lessen is voor de ontwikkeling van vakgebonden attitudes, weerspiegelt zich niet in de evaluatiepraktijk. De examens van de parallelklassen in de eerste graad worden gezamenlijk opgesteld zodat de horizontale samenhang daar bewaakt wordt.

De vraagstelling in toetsen, dagelijks werk en examens, hoewel leerplangericht, is in zijn totaliteit niet transparant. In het eindtotaal en rapportering is niet duidelijk hoe leerlingen presteren op elk van de leerplancomponenten: taalstudie, lectuur en cultuur. In de eerste graad is naar aanleiding van de invoering van een nieuw handboek in de toetsitems een duidelijkere onderverdeling in leerplancomponenten aanwezig. Over de verhouding/het gewicht van deze verschillende leerplancomponenten zijn geen afspraken gemaakt. Het aandeel van cultuur in de evaluatie is nog te beperkt ten opzichte van het aanbod. De vakgroep heeft wel afspraken gemaakt over de puntenverhouding behandelde/niet behandelde teksten. Deze laatste zijn in de tweede graad niet altijd terug te vinden als onderdeel van evaluatie dagelijks werk. De verhouding tussen dagelijks werk en examens, die schoolbreed gehanteerd wordt, weerspiegelt vooral het leerresultaat, niet het leerproces. De inspanningen die leerlingen in hun dagelijks werk leveren, worden daardoor veeleer beperkt gevalideerd.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leerlingen worden goed begeleid in hun leerproces. Tijdens de lessen heerst een leerlingvriendelijk en stimulerend leer- en leefklimaat. Tijdens de lesbezoeken bestaat de interactie tussen leraren en leerlingen vooral uit een leraargestuurd leergesprek. Naast gerichte feedback tijdens de lessen, krijgen de leerlingen schema's, leerstofoverzichten en verbeterleutels aangereikt. In functie van de realisatie van onderzoekscompetentie hebben de leerlingen een draaiboek ter beschikking, dat alle fasen van het onderzoek opvolgt. De leraren zorgen voor remediëring. Inhaallessen worden structureel aangeboden.

Deskundigheidsbevordering

*Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming*

Een sterke stimulans voor gelijkgerichtheid en professionalisering is het structureel verankerd wekelijks overleg van de vakgroep. De vakinhoudelijke professionalisering op basis van interne expertise staat op een hoog niveau. De initiatieven betreffende algemeen didactische –pedagogische professionalisering zijn veeleer beperkt. Verder heeft de vakgroep de nodige afspraken gemaakt om de horizontale en verticale samenhang te bewaken. Wat verticale samenhang betreft zijn er nog groeimogelijkheden. Een optimalisering van vaardigheidsgerichte leerlijnen is nog een werkpunt voor de vakgroep.

3.1.1.5 Lichamelijke opvoeding in de eerste graad in de A stroom (leerplan 2008/004) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Grieks-Latijn, Grieks-wiskunde, Humane wetenschappen, Latijn-moderne talen, Latijn- wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, en Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2008/039).

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen en de leerplandoelen. De evaluatiepraktijk is valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Tot en met het vorige schooljaar werd in de eerste graad, gedurende het volledige schooljaar, één lesuur op twee ingevuld door zwemmen. Hierdoor kregen de leerlingen de andere sportdisciplines niet of met te weinig diepgang aangeboden. De schoolleiding is er dit schooljaar in geslaagd een extra ruimte ter beschikking te stellen voor de lessen lichamelijke opvoeding. De leraren lichamelijke opvoeding hebben dit schooljaar de planning van de eerste graad aangepast. Hierdoor komen de andere bewegingsdisciplines meer aan bod en halen de leerlingen de verschillende leerplandoelen.

Zowel in de eerste als in de derde graad krijgen de leerlingen kansen om zelfstandig te werken, te reflecteren over bewegen en hun sociaal functioneren te verbeteren. Om deze competenties te bereiken hanteren de leraren aangepaste werkvormen. Leerlingen vervullen rollen (scheidsrechter, coach, helper) en werken vaak in groep of team samen aan bewegingsopdrachten.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. De sportzaal en het zwembad worden, over de graden heen, niet optimaal benut.
 De leerlingen krijgen geen kansen om ICT te gebruiken als ondersteuning van hun leerproces.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leraren beschikken over evaluatiecriteria en -inhouden voor zowel de bewegings- als de persoonsdoelen. De leraren communiceren de evaluatie-inhouden en -criteria meestal vooraf aan de leerlingen door middel van evaluatiefiches die opgehangen worden in de sportzaal. De leerlingen krijgen hierdoor een duidelijk beeld van de verschillende onderdelen van de evaluatie. In de rapportering laat de vakgroep kansen op een transparante rapportering liggen door alles naar één cijfer te herleiden. In de derde graad werken leerlingen met vernieuwende evaluatievormen die aanzetten tot zelfstandig leren en leren.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De remediëring bestaat uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen. Daarnaast krijgen leerlingen de kans om tijdens de middagpauze te oefenen in het zwembad of de sportzaal. Leerlingen die niet mee sporten krijgen systematisch een vervangtaak opgelegd. In de lessen is er een open communicatie tussen leerlingen en leraren.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

De leraren volgen regelmatig vakspecifieke bijscholing zodat er voldoende deskundigheid aanwezig is om kwalitatief bewegingsonderwijs aan te bieden. De vakgroep pleegt regelmatig formeel en informeel overleg over zowel organisatorische als vakinhoudelijke onderwerpen.

3.1.1.6 Natuurwetenschappen in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen en de leerplandoelstellingen. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De leerlingen krijgen voldoende begeleiding.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen. Het aanbod is volledig en de onderdelen over de levende en de niet-levende natuur komen voldoende aan bod. Wel worden de onderdelen in verband met de bloemplant met meer diepgang behandeld dan het leerplan vooropstelt. Hierdoor is minder lestijd beschikbaar voor de leerplanitems over niet-levende natuur en voor het zelfstandig verwerven van wetenschappelijke vaardigheden. Zo leren de leerlingen niet om een mengsel te scheiden op basis van deeltjesgrootte, interpreteren ze te weinig grafieken met gegevens en rapporteren ze niet systematisch over hun waarnemingen bij zelf uitgevoerde experimenten. De vakgroep is zich hiervan bewust en tracht dit schooljaar het evenwicht beter te bewaken. In de lessen is veel ruimte voor ervaringsgericht werken met een rijke visuele ondersteuning door materiaal uit de natuur en de leefwereld. De leerlingen participeren actief aan de talrijke demonstratieproeven. Het aanbod is afgestemd op het door de leerplannen verwachte beheersingsniveau. Er zijn duidelijke leerlijnen die de samenhang van het wetenschapsonderwijs over de graden heen waarborgen.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Niet alle lessen wetenschappen kunnen plaatsvinden in een wetenschapslab. De vaardigheidsgerichte doelstellingen kunnen gerealiseerd worden middels doordachte roostering en een aantal lokaalwissels. De school beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De leermiddelen, met inbegrip van ICT, worden tijdig aangevuld en geactualiseerd. Ze worden zinvol ingezet en betekenen een meerwaarde voor het onderwijsleerproces. De leermiddelen en de chemische producten worden voorbeeldig geïnventariseerd en conform de regelgeving opgeslagen. De vakgroep wetenschappen besteedt veel aandacht aan veilig en milieubewust werken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerinhouden komen voldoende evenwichtig aan bod in de leerlingenevaluatie. De opgaven richten zich echter nog te weinig expliciet op de leerplandoelstellingen en ze vereisen soms een hoger beheersingsniveau dan wat de leerplannen vooropstellen. De vraagstelling peilt te sterk naar theoretische kennis en te weinig naar wetenschappelijke vaardigheden. Er is geen differentiatie tussen de verscheidene klasgroepen, waardoor voor sommige leerlingen het gevraagde abstractievermogen te hoog is. In beide leerjaren ligt het jaargemiddelde van de zwakst presterende klasgroep 17% lager dan dat van de sterkst presterende. Het aantal tekorten op jaarbasis is wel beperkt. De evaluatiecriteria zijn transparant en gekend door de leerlingen. De werkwijze om in het eerste leerjaar examens te organiseren en in het tweede leerjaar te werken met permanente evaluatie en een afsluitende 'oriënteringstoets' stoelt op praktische veeleer dan pedagogische overwegingen. De opgaven zijn eenduidig en taalkundig verzorgd en ze worden voldoende gekaderd in relevante en voor de leerlingen herkenbare contexten. Er is variatie in de vraagstelling. De leerlingen worden aangemoedigd tot zelf- en peerevaluatie. De evaluatiecriteria zijn transparant en gekend door de leerlingen. De verbetering gebeurt nauwgezet, op basis van oplossingsmodellen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingen krijgen veel gelegenheid om actief te participeren aan de lessen. De leeromgeving is aantrekkelijk en emotioneel veilig. Leerlingactieve werkvormen komen aan bod tijdens de biotoopstudie en in zelfstandige opdrachten. De lesopbouw en het aangeboden cursusmateriaal zijn ondersteunend en gestructureerd. Er is systematische aandacht voor instructietaal en taalactiverend onderwijs. Graadoverstijgend zijn er initiatieven om het leren leren bij de leerlingen te bevorderen en hen verantwoordelijkheid te laten nemen voor het eigen leerproces. Hierin passen studietips, overzichtelijke samenvattingen, leerstrategieën en reflectie op het eigen werk. De schoolbrede afspraken rond stimulerende, compenserende, remediërende en differentiërende (sticordi-)maatregelen worden consequent opgevolgd.

Op toetsen en examens weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht. Remediëring en feedback zijn afgestemd op de noden van de individuele leerlingen. De leerlingenagenda wordt benut als planningsdocument en als communicatiemiddel met de ouders.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

De vakgroep investeert in horizontale en verticale samenhang binnen de wetenschapsvakken en zorgt voor continuïteit in de opvolging van de leerlingen. De betrokken leraren getuigen van inzet en enthousiasme en zijn bereid om zich professioneel te blijven ontwikkelen. Vakexpertise en nascholingservaringen worden uitgewisseld en nieuwe leraren worden goed omkaderd. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de aandachtspunten in de leerplanrealisatie en de evaluatiepraktijk adequaat aan te pakken.

3.1.1.7 Socio-economische initiatie in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie staat in relatie tot de leerplandoelstellingen en is aldus valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De recentelijk geschreven visietekst in samenwerking met het vak wetenschappelijk werk biedt een reële ondersteuning voor de leerplangerichtheid. De specifieke leerplandoelstellingen worden met voldoende diepgang en evenwichtig behandeld. De leerplanvoortgang in de verschillende parallelle klassen verloopt tamelijk gelijkmatig. Binnen de drie contexten - gezinnen, consumenten en samenleving - wordt behoorlijk ingespeeld op de leefwereld van de leerlingen. Zodoende worden de belangstelling en intrinsieke motivatie voor dit initiërend vak aangescherpt. Ook het didactisch bezoek aan het (Euro)parlement, de actualiteitsinslag via de krantenartikels en de groepsopdrachten werken stimulerend voor de leerlingen.

De samenwerking met het vak wetenschappelijk werk zit puik op schema. In samenhang wordt de projectwerking adequaat uitgewerkt ('Het milieu' en 'Bellen en blazen'). Een aantal gemeenschappelijke doelstellingen van het leerplan worden hierbij bereikt. Ook deelaspecten van het onderzoekend leren worden ingeoeft en toegepast. Iets moeilijker ligt het om het didactische model van het leerplan integraal te gebruiken, gelet op de complexiteit ervan in relatie tot de leeftijd van de leerlingen.

In de klaspraktijk is er voldoende oog voor attitudevorming, zoals een eigen mening verwoorden of bereid zijn om in groep samen te werken. Via de geleide klasdiscussies leren de leerlingen zich eveneens kritisch en objectief op te stellen inzake specifieke maatschappelijke verschijnselen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Er wordt voldaan aan de minimale materiële vereisten van het leerplan: er is een goed uitgerust vaklokaal. In de klaspraktijk slaagt men erin om leerinhouden en moderne media op gepaste wijze met elkaar te verbinden. Zodoende wordt het rendement van het onderwijsleergebeuren verhoogd. De leerlingen zijn betrekkelijk goed vertrouwd met eenvoudige ICT-zoekopdrachten.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De toetsfrequentie voor het dagelijks werk is voldoende. Het formatieve karakter ervan wordt bewaakt via de regelmatige terugkoppeling naar de leerlingen. De toets- en examenvragen liggen in elkaars verlengde. De examenvragen zijn inhoudsrelevant, evenwichtig gespreid over de geziene leerstof en uitnodigend geformuleerd. Er wordt zorgvuldig gecorrigeerd op basis van een duidelijke puntenverdeling. Hierbij is er aandacht voor taalcorrectie. Bij het afnemen van de toetsen bij de parallelle klassen in dezelfde week stelt zich de uitdaging van het voldoende variëren van de vraagstelling. Meestal zijn het (quasi) identieke toetsen, wat de objectiviteit van de evaluatie kan hypothekeren. Het groepswork wordt doordacht beoordeeld. Bij bepaalde opdrachten zetten de leerlingen de eerste stappen in het evalueren van hun medeleerlingen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Er is een opvoedkundige bekommernis via de individuele ondersteuning tijdens het lesgebeuren, via de extra oefeningen en via het scheppen van een positief klasklimaat. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens. Er wordt regelmatig feedback gegeven over hun leervorderingen. (zie hoger). De projectbundel 'Milieu' biedt door de overzichtelijke en heldere opbouw ervan een houvast voor de leerlingen.
Deskundigheidsbevordering <i>Beginsituatieanalyse</i> <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De deskundigheid wordt ontegensprekelijk bevorderd door het overleg met het vak wetenschappelijk werk. Er worden voldoende competenties ontwikkeld via zelfstudie, nascholing en vakoverleg met de groep economie. De vakgroepwerking overstijgt het louter praktische en bezit een zekere inhoudelijke diepgang. In het teken van de onderwijsvernieuwingen en de professionalisering is het een blijvende uitdaging om te reflecteren over de inhoudelijke aspecten of kwaliteitseisen bij evaluatie.

3.1.1.8 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplan D/2002/0279/047)

Voldoet

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatie gaat in voldoende mate na of de onderwijsdoelstellingen worden bereikt.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming van de bovenvermelde studierichtingen. Alle leerplandoelen en eindtermen worden op een evenwichtige wijze en met meer dan voldoende diepgang behandeld. Het aanbod is zeer leerplangericht. De vakgroep houdt bij de planning rekening met een homogene spreiding van basis- en uitbreidingsleerstof. De leerplannen vormen de leidraad voor de jaarplannen, waardoor de vakgroep deze kwaliteitsvolle documenten gebruikt om de leerplanrealisatie te bewaken. De afgesproken timing wordt keurig gevolgd. De vakgroep werkte over de graden heen voor diverse onderwerpen nauwkeurige verticale leerlijnen uit, gericht op het aanbod. Regelmatig overleg bevordert de aansluiting van de tweede graad op de eerste graad.
---	--

Het naast elkaar aanbieden van twee leerwegen (leerweg 4 en leerweg 5) in de studierichtingen Economie en Latijn is ingegeven door de zorg om in de tweede graad een zo breed mogelijke basis aan te bieden om een ruime studiekeuze open te laten in de derde graad. Hierdoor biedt de school voor eenzelfde structuuronderdeel twee verschillende inhouden aan. In de officiële documenten (notulen van de delibererende klassenraad, adviezen, rapporten) werden tot op heden geen conflicten vastgesteld. De vakgroep waakt er echter onvoldoende formeel over dat de uitgangspunten (uitstel van studiekeuze en eenpoligheid van de studierichtingen van de tweede graad) worden gevrijwaard en dat er geen hypotheek wordt gelegd op de aansluiting met de derde graad.

Uitrusting
*ICT
 Inzet uitrusting
 Leermiddelen*

De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De vakgroep maakt efficiënt gebruik van de computerlokalen en de projectiemogelijkheden in de klassen. De meerwaarde van de digitale presentatiemiddelen blijft echter beperkt. Het stelselmatig gebruik van een bordboek werkt frontaal lesgeven in de hand. De ICT-verwachtingen in het leerplan worden gerealiseerd. De vakgroep maakt vlot gebruik van het (grafisch) rekentoestel en van meetkundesoftware. De aanpak kadert binnen een verticale ICT-leerlijn doorheen de verschillende graden.

De school beschikt niet over een digitale leeromgeving, maar digitale informatie kan via de website van de school ter beschikking worden gesteld.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
 Volledigheid
 Beheersingsniveau
 Transparantie*

De evaluatiepraktijk is een voorbeeld van goede praktijk. De examens en toetsen beantwoorden aan alle criteria van een goede evaluatie. De examenvragen zijn verzorgd en helder. Het aantal examenopgaven is redelijk. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling. De gelijkgerichte visie op evaluatie vertaalt zich in gemeenschappelijke examens. De evaluatie is zeer goed afgestemd op de leerplandoelen. Zowel in leerweg 4 als in leerweg 5 streeft men een hoog beheersingsniveau na en het bereiken van dat niveau lukt aanzienlijk.

De toetsen bevragen zowel rekenvaardigheden als de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden), maar de klemtoon ligt veelal op de rekenvragen.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen afspraken gemaakt.

Leerbegeleiding
*Preventief
 Curatief*

De lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en overwegend gericht op prestatie. Er is continue aandacht voor het ontwikkelen van een goede studiehouding. Een positief en veilig leerklimaat stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. Het professioneel engagement, de vakdeskundigheid van de vakgroep en de ondersteuning vanuit het beleid hebben een positieve invloed op het leerrendement.

Er is een grote aandacht voor preventieve leerbegeleiding. De vakgroep legt zich consequent toe op het gebruik van correcte wiskundetaal. Het aanbieden van structuren bij het noteren van een redenering bevordert de probleemoplossende vaardigheden van de leerlingen. De leerlingen beschikken over een 'gereedschapskist meetkunde' die in de loop van het jaar wordt aangevuld. De ontwikkeling van de communicatievaardigheden van de leerlingen krijgt de

nodige aandacht. Er zijn beloftevolle aanzetten tot activerende werkvormen zoals binnenklasdifferentiatie en coöperatief leren. De vakgroep houdt onvoldoende rekening met de (vaak onzichtbare) taalmoeilijkheden bij leerlingen met een andere thuistaal.

Waar nodig kunnen leerlingen een beroep doen op de leraren voor extra uitleg of extra oefeningen. Op het niveau van de vakgroep worden er geen initiatieven genomen om deze curatieve leerbegeleiding te stroomlijnen. De remediëring wordt aan de professionaliteit van de individuele leraar overgelaten, waardoor er leraargebonden verschillen bestaan. De evaluatiepraktijk is op dit ogenblik onvoldoende gericht op het detecteren van de remediëringssneden van de individuele leerling.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen, neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

De vakgroep wiskunde bewaakt sterk het niveau van de aangeboden leerinhoud. Via wekelijks overleg werkt de vakgroep aan de gelijkgerichtheid en de kennisdeling. Ook via informele contacten wordt de dagelijkse lespraktijk bevraagd en bijgestuurd. De vakgroep wisselt frequent materiaal uit. Deze overlegcultuur is kenmerkend voor de tweede graad.

Om de eigen onderwijskwaliteit te onderzoeken, maakt de vakgroep gebruik van de paralleltoetsen van de peilingproeven.

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren een beperkt aantal nascholingen gevolgd. De nascholingen hebben weinig impact op de lespraktijk.

3.1.1.9 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2004/0279/020)

Voldoet niet

De evaluatie gaat onvoldoende na of de eindtermen en leerplandoelen worden bereikt.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming van de bovenvermelde studierichtingen.

Alle verplichte leerplandoelen en eindtermen worden met meer dan voldoende diepgang behandeld. Sommige keuzeonderwerpen krijgen zeer weinig aandacht. Daarnaast besteedt de vakgroep onevenwichtig veel onderwijstijd aan niet-leerplan gerelateerde doelen en in het bijzonder aan uitbreidingsdoelen over precalculus en analyse.

De vakgroep kiest voor een traditionele aanpak met veel aandacht voor rekenvaardigheden. Meet- en tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, wiskundige taalvaardigheden en probleemoplossende vaardigheden worden minder frequent geoefend.

De vakgroep werkte voor diverse onderwerpen nauwkeurige verticale leerlijnen uit, gericht op het aanbod. De vakgroep dient er nauwlettend over te waken dat de startcompetenties van de leerlingen in de derde graad zich beperken tot de leerweg 4 uit het leerplan van de tweede graad. Door meer overleg kan de aansluiting van de derde graad op de tweede graad worden verbeterd.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De vakgroep maakt gebruik van de projectiemogelijkheden of van een digitaal bord om de lessen te ondersteunen. De meerwaarde hiervan blijft echter beperkt. Het stelselmatig gebruik van een bordboek werkt frontaal lesgeven in de hand. De leraren kiezen sporadisch voor het gebruik van het (grafisch) rekentoestel en van meetkundesoftware. De ICT-verwachtingen in het leerplan worden daarom slechts nipt gerealiseerd. De verticale ICT-leerlijn doorheen de verschillende graden, die door de vakgroep werd uitgetekend, wordt niet ten volle verwezenlijkt. De school beschikt niet over een digitale leeromgeving, maar digitale informatie kan via de website van de school ter beschikking worden gesteld.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de klas gebeurt. De examenvragen zijn verzorgd en helder. Het aantal examenopgaven is redelijk. De evaluatie is transparant, onder meer door de vermelding van de puntenverdeling.
	De resultaten van de leerlingen zijn echter onverantwoord laag. Verschillende examens bevatten een ruime meerderheid aan vragen die niet leerplan gerelateerd zijn en/of die een erg hoog beheersingsniveau meten. Daardoor wordt een aantal verplichte leerplandoelen en eindtermen niet of niet op het vereiste niveau geëvalueerd. Bijgevolg is de evaluatie niet valide. De vakgroep gaat de realisatie van de leerplandoelen F1, F2, F3, F5, F6, F7, F8, F9, F10, F36, F39, F41, F44, F45, F46, F47, F48, F51, F52, S2, S3, S4 (eindtermen 14, 15, 19, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35) niet na. Examens en toetsen focussen sterk op rekenvaardigheden, terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) minder aan bod komen. Sommige examens worden deels van het ene jaar naar het andere jaar gekopieerd. Dit bedreigt de validiteit van de evaluatie. De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen afspraken gemaakt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en overwegend gericht op prestatie. Er is continue aandacht voor het ontwikkelen van een goede studiehouding. Een positief en veilig leerklimaat bevordert de betrokkenheid van de leerlingen. Het professioneel engagement, de vakdeskundigheid van de vakgroep en de ondersteuning vanuit het beleid hebben een positieve invloed op het leerrendement. Er zijn beloftevolle aanzetten tot activerende werkvormen zoals binnenklasdifferentiatie en coöperatief leren.
	Waar nodig kunnen leerlingen een beroep doen op de leraren voor extra uitleg of extra oefeningen. Op het niveau van de vakgroep worden er geen initiatieven genomen om deze curatieve leerbegeleiding te stroomlijnen. De remediëring wordt aan de professionaliteit van de individuele leraar overgelaten waardoor er leraargebonden verschillen bestaan. De evaluatiepraktijk is op dit ogenblik onvoldoende gericht op het detecteren van de remediëeringsnoden van de individuele leerling.

Er gaat minder aandacht naar preventieve leerbegeleiding. Verticaal overleg met de eerste en de tweede graad over het gebruik van notaties en andere wiskundetaal dringt zich op. De vakgroep houdt onvoldoende rekening met de (vaak onzichtbare) taalmoeilijkheden bij leerlingen met een andere thuistaal.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

De vakgroep wiskunde bewaakt sterk het niveau van de aangeboden leerstof. De vakgroep maakt weinig gebruik van de mogelijkheden tot horizontaal overleg die het beleid voorziet. Daardoor is interne kennisdeling zeldzaam.

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren een beperkt aantal nascholingen gevolgd. De nascholingen hebben weinig impact op de lespraktijk.

3.1.1.10 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde, Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)

Voldoet niet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden onvolledig aangeboden. Omwille van tekorten in het aanbod gaat de evaluatie onvoldoende na of alle onderwijsdoelstellingen worden bereikt.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming en het specifiek gedeelte van de bovenvermelde studierichtingen.

Sommige leerplancomponenten worden niet of ruim onvoldoende aangeboden. Het onderwerp 'statistiek' (leerplandoelen SK1 tot SK5, eindtermen 33 tot 36) komt ruim onvoldoende aan bod. Het onderwerp 'complexe getallen' (leerplandoelen AL1 tot AL8, specifieke eindtermen 2 en 3) wordt niet aan alle klasgroepen aangeboden. Het onderwerp 'afgeleiden en integralen' krijgt overmatig veel aandacht, waardoor het onderwijsaanbod onevenwichtig is. De meeste aangeboden leerplandoelen worden met meer dan voldoende diepgang behandeld.

De vakgroep kiest voor een traditionele aanpak met veel aandacht voor rekenvaardigheid. Meet- en tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, wiskundige taalvaardigheden en probleemoplossende vaardigheden worden minder frequent geoefend.

De leerplandoelen en specifieke eindtermen met betrekking tot de onderzoekscompetenties (ET20, ET21 en ET22) worden niet aangeboden conform de vereisten van het leerplan. De recente nieuwe schoolbrede aanpak van de onderzoekscompetentie biedt een veelbelovend perspectief indien de vakgroep erin slaagt de leerlingen te begeleiden tot het formuleren en onderzoeken van een haalbare onderzoeksvraag. Het onderzoek mag zich niet beperken tot een louter historisch overzicht en mag niet enkel beschrijvend zijn.

De vakgroep werkte voor diverse onderwerpen nauwkeurige verticale leerlijnen uit, gericht op het aanbod. De vakgroep dient er nauwlettend over te waken dat de startcompetenties van de leerlingen in de derde graad zich beperken tot de leerweg 4 uit het leerplan van de tweede graad. Door meer overleg kan de aansluiting van de derde graad op de tweede graad worden verbeterd.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De vakgroep maakt gebruik van de projectiemogelijkheden of van een digitaal bord om de lessen te ondersteunen. De meerwaarde hiervan blijft echter beperkt. Het stelselmatig gebruik van een bordboek werkt frontaal lesgeven in de hand. De leraren kiezen sporadisch voor het gebruik van het (grafisch) rekentoestel en van meetkundesoftware. De ICT-verwachtingen in het leerplan worden daarom slechts nipt gerealiseerd. De verticale ICT-leerlijn doorheen de verschillende graden, die door de vakgroep werd uitgetekend, wordt niet ten volle verwezenlijkt. De school beschikt niet over een digitale leeromgeving, maar digitale informatie kan via de website van de school ter beschikking worden gesteld.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de klas gebeurt. De examenvragen zijn verzorgd en helder. Het aantal examenopgaven is redelijk. De examens en toetsen verwachten van de leerlingen een hoog beheersingsniveau van de leerstof en het bereiken van dat niveau lukt bij de meeste leerlingen goed. Toch vertoont de evaluatie een aantal lacunes. Omwille van de tekorten in de leerplanrealisatie gaat de evaluatie onvoldoende na of alle onderwijsdoelstellingen worden bereikt. De evaluatie is soms weinig transparant, omdat de puntenverdeling veelal per onderwerp wordt vermeld, in plaats van per vraag of per item. De examens en toetsen focussen sterk op rekenvaardigheden, terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) minder aan bod komen. Sommige examens worden deels van het ene jaar naar het andere jaar gekopieerd. Dit bedreigt de validiteit van de evaluatie. Er is geen vakgroepoverleg bij het opstellen van de examens. Daardoor zijn er onaanvaardbare verschillen tussen examens binnen de pool wiskunde. Er zijn verschillen in de inhoud, in het verwachte beheersingsniveau en in de examenvorm (mondeling/schriftelijk). Een hogere interbeoordelaarsbetrouwbaarheid door meer horizontaal overleg dringt zich op. De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen, in het bijzonder binnen de onderzoekscompetentie. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen afspraken gemaakt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en overwegend gericht op prestatie. Er is continue aandacht voor het ontwikkelen van een goede studiehouding. Een positief en veilig leerklimaat bevordert de betrokkenheid van de leerlingen. Het professioneel engagement, de vakdeskundigheid van de vakgroep en de ondersteuning vanuit het beleid hebben een positieve invloed op het leerrendement. Er zijn beloftevolle aanzetten tot activerende werkvormen zoals binnenklasdifferentiatie en coöperatief leren.

Waar nodig kunnen leerlingen een beroep doen op de leraren voor extra uitleg of extra oefeningen. Op het niveau van de vakgroep worden er geen initiatieven genomen om de curatieve leerbegeleiding te stroomlijnen. De remediëring wordt aan de professionaliteit van de individuele leraar overgelaten waardoor er leraargebonden verschillen bestaan. De evaluatiepraktijk is op dit ogenblik onvoldoende gericht op het detecteren van de remediëring knoepjes van de individuele leerling.

Er gaat minder aandacht naar preventieve leerbegeleiding. Verticaal overleg met de eerste en de tweede graad over het gebruik van notaties en andere wiskundetaal dringt zich op. De vakgroep houdt onvoldoende rekening met de (vaak onzichtbare) taalmoeilijkheden bij leerlingen met een andere thuistaal.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

De vakgroep wiskunde bewaakt sterk het niveau van de aangeboden leerstof. De vakgroep maakt weinig gebruik van de mogelijkheden tot horizontaal overleg die het beleid voorziet. Daardoor is interne kennisdeling zeldzaam.

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren een beperkt aantal nascholingen gevolgd. De nascholingen hebben weinig impact op de lespraktijk.

3.1.1.11 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de
Doelgerichtheid	inspanningsverplichting VOET. De school streeft er enerzijds naar de VOET via diverse bestaande activiteiten en projecten te realiseren. Anderzijds integreert ze de VOET planmatig in de diverse vakken. Door op geregelde tijdstippen zowel de bestaande activiteiten en de projecten, als de realisatie van de VOET in de vakken te inventariseren, te verdiepen en bij te sturen, tracht de school haar opvoedingsopdracht waar te maken.
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De organisatie en coördinatie van de VOET is in handen van een aantal trekkers onder supervisie van de directie en de pedagogische raad. Heel wat leraren zijn actief bij deze projecten betrokken, waardoor er een vrij groot draagvlak is. Sterk is dat in enkele projecten oudere leerlingen ondersteuning bieden aan jongere leerlingen of dat leerlingen de tijd krijgen om in toonmomenten aan andere leerlingen een getuigenis af te leggen. De communicatie over de VOET-werking verloopt via overleg op personeelsvergaderingen en pedagogische studiedagen.
Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking. De meeste initiatieven worden jaarlijks geëvalueerd aan de hand van een evaluatiedocument. Ook de leerlingen krijgen ruimte om te reflecteren over de diverse projecten waaraan ze deelnemen. De evaluatie resulteert in versteviging of aanpassing en in het formuleren van werkpunten. De vakgroepen zijn verantwoordelijk voor de doeltreffendheid van de vakoverschrijdende behandeling, binnen het vakkenonderwijs. De diepgang van deze evaluatie verschilt naargelang de vakgroep.

Ontwikkeling	Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van effectiviteit. De schoolleiding zorgt voor positieve stimuli om het vakoverschrijdend werk te activeren. De schoolleiding moedigt beginnende leraren aan om actief bij te dragen. De beginnende leraren krijgen volop kansen om zich te engageren en verantwoordelijkheid te dragen voor verschillende projecten.
Uitvoering ICT	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school streeft deze eindtermen na vanuit een aantal vakken in de eerste graad en door middel van de werkgroep ICT. De meeste projecten starten met een gezamenlijk lesmoment door de werkgroep ICT en worden dan uitgediept door de vakleraren. Leerlingen krijgen verschillende kansen om hun vaardigheden te oefenen in een door ICT ondersteunende leeromgeving. De uitrusting van de lokalen voldoet in ruime mate om dit bij alle leerlingen van de eerste graad te realiseren.
Socioculturele samenleving	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. De school streeft deze eindtermen na vanuit een rijk en gevarieerd aanbod van zinvolle en doordachte initiatieven. Een aantal is heel inspirerend en beklijvend. Sommige projecten worden vanuit de eerste graad, over de tweede graad heen door de leerlingen van de derde graad voorbereid. Dit duidt op een intensieve samenwerking van de leraren. De samenwerking stopt niet bij de leraren, maar ook ouders en externen worden bij sommige projecten betrokken.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voldoet

De school voert een actief beleid qua bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De documenten worden overzichtelijk bijgehouden. Er wordt adequaat gehandeld om de knelpunten weg te werken.

Op basis van de studie van de documenten en de rondgang blijkt dat de school een dynamisch risicobeheersingssysteem hanteert. Dit wordt gecoördineerd door drie lokale preventieadviseurs (opleidingsniveau 3). Men slaagt erin om de knelpunten inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op een vrij systematische wijze op te diepen en in kaart te brengen. De knelpunten worden nauwgezet en snel weggewerkt.

Door het ontbreken van een comité preventie en bescherming op het werk en van een vakbondsafvaardiging moet men een beroep doen op de procedure van rechtstreekse participatie. In de werkgroep veiligheid is er een vertegenwoordiging van het personeel. De verslagen tonen aan dat er ernstig wordt gewerkt. Het overleg met het personeel wordt gewaarborgd. Een huishoudelijk reglement is opgesteld. De interne dienst functioneert volgens de regelgeving.

Personeel en leerlingen worden voldoende geïnformeerd, onder meer via de verslagen van de werkgroep veiligheid, de personeelsvergaderingen en het schoolreglement.

Het globaal preventieplan en de jaarlijkse actieplannen hebben een degelijke informatiewaarde. Ze zijn nog vatbaar voor verfijningen. De vaststellingen en actiepunten op basis van de interne rondgangen worden erin opgenomen. Voor bepaalde actiepunten is een raambedrag vastgelegd. In de realiteit is er steeds budget beschikbaar om de kleine en grote knelpunten direct aan te pakken.

Recentelijk is er een rondgang geweest met de externe dienst, is de asbestinventaris geactualiseerd en een legionellabeheersplan met risicoanalyse opgesteld. Daarnaast zijn de verslagen van de wettelijke controles en vergunningen beschikbaar (keuringsverslagen hoog-en laagspanning met gunstig besluit, controles van de gasinstallatie, de vergunning van het Federaal Agentschap Veiligheid Voedselketen en de milieuvergunning).

Het brandpreventieverslag van 2006 was gunstig, terwijl het verslag van het auditorium dateert van 2007 met de conclusie gunstig op voorwaarde dat de op de plannen aangeduide brandvoorkomingsmaatregelen

worden nageleefd. In het teken van een actuele stand van zaken is een nieuwe controle door de brandweer wenselijk.

In alle lokalen hangen evacuatie-richtlijnen en grondplannen. De school organiseert meer dan één evacuatieoefening met evaluatie. De brandblustoestellen worden jaarlijks gecontroleerd en de noodverlichting functioneert. In het gehele gebouw kan het aantal pictogrammen nog opgetrokken worden.

De indienststellingsverslagen zijn beschikbaar en de preventieadviseurs worden betrokken bij de aankoop. De producten met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stoffen worden in de wetenschapsklassen veilig opgeslagen en zijn voorzien van een genormeerd etiket. De aanpak is een voorbeeld van goede praktijk. De gebouwen en de lokalen voldoen aan de bewoonbaarheids- en veiligheidseisen. Globaal bekeken, voldoen het onderhoud van de gebouwen en het domein. Evenwel werd vastgesteld dat de gangen door de rondslingerende boekentassen, kledingstukken en brooddozen een slordige indruk geven. Dit getuigt trouwens van weinig respect voor het werk van het onderhoudspersoneel (zie ook de toiletten). Bij evacuatie vormen ze bovendien een hindernis.

Er zijn voldoende toiletten in afzonderlijke sanitaire ruimtes voor jongens en meisjes. Ze zijn ingericht conform de regelgeving. De school voorziet tevens aangepast sanitair voor personen met beperkte mobiliteit. Het onderhoud van de sanitaire installaties voldoet in het algemeen, hoewel nog sterker de nadruk kan gelegd worden op handenhygiëne en het proper houden van de toiletten door alle gebruikers. In de school zijn er voldoende voorzieningen voor EHBO en gebrevetteerde hulpverleners zijn beschikbaar. De interventies worden geregistreerd.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	neen
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiesysteem met inbegrip van de remediëringmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	neen
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid De school investeert doelgericht in haar aanvangsbegeleiding. Zij stelt zich tot doel de beginnende leraren vlot van start te laten gaan en hen optimaal te integreren in de schoolcultuur. Naar de starters toe formuleert de school duidelijke verwachtingen met betrekking tot het vakkenonderwijs, de leerlingenbegeleiding en het engagement in schoolgebonden activiteiten. De visie op aanvangsbegeleiding past in de globale visie op personeelsbeleid en werd geconcretiseerd in een begeleidingstraject dat over twee schooljaren loopt.

Ondersteuning In de aanvangsbegeleiding staan de mentor en een als peter of meter aangewezen vakcollega centraal. De begeleiding van de nieuwe collega's verloopt gescheiden van de evaluatie door de directie. De school ondersteunt het mentorschap met twee lestijden uit het lestijdenpakket. De mentor volgde een specifieke opleiding en beschikt over een duidelijke taakomschrijving.

Naast praktische en organisatorische aandachtspunten omvat het begeleidingstraject in het eerste jaar basiselementen van het leraarschap zoals klasmanagement, begeleiding en evaluatie van leerlingen en contacten met ouders. De vakspecifieke ondersteuning wordt aangereikt door de peter of meter en de vakgroep. De school voorziet daarnaast in ondersteunende documenten zoals een vademecum en organiseert vorming en opvolging in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst van de Jezüietencolleges. De aanvangsbegeleiding is zowel aanbod- als vraaggestuurd opgevat.

Indien meerdere collega's tegelijk starten, organiseert de mentor gezamenlijke overleg- en reflectiemomenten en ook binnen de vakgroepen is er gestructureerd overleg met de nieuwe collega's. De beginnende leraren ervaren deze samenkomsten als bijzonder leerrijk. Ze creëren wederzijdse openheid en vertrouwen.

De aanvangsbegeleiding is gericht op het geleidelijk versterken van de beroepscompetenties. Specifieke taken zoals het opstellen van examens en de opdracht van klasleraar komen in het tweede jaar aan bod. Tijdens het derde werkjaar wordt een informeel ontmoetingsmoment georganiseerd met de leden van de Raad van Bestuur.

Doeltreffendheid Directie en mentoren volgen de resultaten van de aanvangsbegeleiding op via klasbezoeken en gesprekken. De beginnende leraren ervaren de aanvangsbegeleiding als doeltreffend. Ze biedt hen een stevig houvast in een klimaat van wederzijds vertrouwen.

Ontwikkeling De school waakt over de kwaliteit van de aanvangsbegeleiding. Op basis van feedback door de beginnende leraren werd het draaiboek recentelijk bijgesteld. De informatiemomenten worden functioneler ingepland en bij de start van het eerste werkjaar wordt meer aandacht besteed aan klasmanagement. Voor leraren die instromen in de loop van het schooljaar wil de school nog meer investeren in een programma op maat.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school beschikt niet over een uitgeschreven visie op evalueren, maar werkte wel uitgebreide procedures uit om te delibereren. Voor de eerste graad werd de visie wel geëxpliciteerd in een visietekst. De aandacht voor doelgerichte evaluatie is sterker in de eerste en de tweede graad dan in de derde graad.

Uit de evaluatiepraktijk kunnen enkele beperkte krachtlijnen worden afgeleid, zoals een goede communicatie naar de ouders, een geleidelijke vermindering van het aantal toetsmomenten doorheen de graden en de extra zorg voor de leerlingen met leerproblemen. Het beleid tracht de behoudsgezinde traditie binnen de school te verenigen met de relatief grote instroom van nieuwe leraren. De twee visies leiden langzamerhand tot een vernieuwde en gedragen visie op evalueren.

De impliciete schoolvisie steunt op de visieteksten van de Jezuïetencolleges en beklemtoont dat de kwaliteit van de evaluatie moet overwegen op de kwantiteit (non multa sed multum). Om dit te verwezenlijken beschikken de leraren over een checklist die voornamelijk de vormvereisten van de examens en toetsen vastlegt. Diverse kleinere afspraken sturen de evaluatiepraktijk aan. Er bestaan beperkte richtlijnen over het opstellen van toetsen en examens, over de frequentie van de toetsen en examens, het aandeel van het dagelijks werk in het puntentotaal, het gewicht van de trimesters of semesters in het puntentotaal en de leerplangerichtheid van de evaluatie.

Bij de deliberatie hanteert de school dezelfde weging in de verschillende graden. Het dagelijks werk wordt voor 25 % en de examens voor 75 % verrekend in het jaartotaal. Voor sommige vakken worden geen of een beperkt aantal examens georganiseerd en hanteert men een mix van permanente en gespreide evaluatie. De keuze voor een bepaalde evaluatievorm vindt zijn oorsprong in de traditie en werd (soms geruime tijd geleden) overlegd met de vakgroep.

Door het grote aandeel van de examens binnen het eindcijfer en het grote aandeel van de herhalingsstoetsen binnen het dagelijks werk, is de evaluatie voornamelijk summatief gericht. Het formatieve aspect van de evaluatie krijgt een veeleer leraargebonden invulling waardoor de evaluatie niet altijd even efficiënt wordt gebruikt om de lespraktijk bij te sturen. Vakgroep afhankelijk wordt de preventieve leerbegeleiding gekoppeld aan de evaluatiepraktijk. De evaluatiegegevens en de aangeboden remediëring wordt bijgehouden in het leerlingenvolgsysteem. Een aantal leraren inventariseert consciëntieus de remediëringsinitiatieven (en de resultaten ervan) terwijl anderen weinig relevante informatie vermelden.

De inhoudelijke invulling van het evaluatiebeleid wordt in handen gegeven van de vakgroepen. Niet alle vakgroepen werken gelijkgericht aan een doelgerichte evaluatie. Door het ontbreken van een globale visie mist het evaluatiebeleid aansturing, zowel op vakgroep- als op schoolniveau. Anderzijds zijn er diverse voorbeelden van goede praktijk in de eerste en de tweede graad. In het algemeen bewaakt men echter te weinig de validiteit van de evaluatie.

Ondersteuning Voor de meeste vakken wordt een informatiebundel, waarin de evaluatiewijze wordt beschreven, aan de leerlingen en ouders meegegeven. Op dit ogenblik vertoont de evaluatie sterke leraar-, graad- en vakgebonden verschillen.

Het aantal evaluatiedagen is hoog. De school maakt maximaal gebruik van het aantal wettelijk toegelaten evaluatiedagen. Het beleid waakt er wel over dat het maximum toegelaten aantal niet wordt overschreden.

Bepaalde facetten van het evaluatiebeleid werden structureel uitgewerkt. Een goede organisatiestructuur blijkt echter niet altijd een inhoudelijke diepgang te garanderen. Zo wordt in de derde graad aso de onderzoekscompetentie niet steeds kwaliteitsvol ingevuld ondanks een goed doordacht evaluatie-instrument.

De communicatie met de leerlingen en hun ouders over de schoolse vorderingen verloopt op een gestructureerde manier via frequente rapporten, oudercontacten en diverse opendeurmomenten.

Het schoolbeleid zette de laatste schooljaren fel in op het stroomlijnen van de rapporteringspraktijk. De veelvuldige rapporten zijn doorgaans informatierijk en voorzien van zowel vakinhoudelijke als aanmoedigende commentaren. De meeste vakgroepen houden zich strikt aan de richtlijnen over het formuleren van (vak)commentaar.

De school stimuleert de uitwerking van verticale leerlijnen. Deze leerlijnen zijn op dit ogenblik echter nog niet voor elke vakgroep operationeel en verscheidene vakgroepen zijn nog bezig met de uitwerking ervan. Daar waar ze bestaan focussen ze voornamelijk op het aanbod en niet op de evaluatie. In de tweede en de derde graad bestaan geen procedures om de evaluatie en de leerbegeleiding systematisch aan elkaar te koppelen. Een aantal leraren neemt individuele initiatieven om de preventieve leerbegeleiding uit te werken, maar dit verloopt nog niet volgens een gestructureerd plan op schoolniveau.

Het inplannen van een wekelijkse vakvergadering stimuleert horizontale samenwerking. In de eerste graad krijgen parallelklassen steeds hetzelfde examen. In de andere graden is de evaluatie zeer vakgroep- en leraarafhankelijk. Niet elke vakgroep maakt even efficiënt gebruik van de door het beleid ter beschikking gestelde overlegmomenten.

Omtrent de evaluatie van vakattitudes worden er op schoolniveau geen algemene richtlijnen meegegeven. De evaluatie is veelal kennis- en toepassingsgericht eerder dan vaardigheidsgericht. Er zijn enkele beloftevolle aanzetten om attitudes op een objectieve wijze te meten, maar in geen enkel vak wordt er transparant over gerapporteerd. De leraren verwarren vakattitudes en algemene attitudes.

Doeltreffendheid Het beleid verzamelt stelselmatig gegevens i.v.m. de eindevaluatie. De gunstige attestering en de doorstroming binnen de school bevestigen de doeltreffendheid van de evaluatie. De meerderheid van de leerlingen bereikt de eindtermen en de leerplandoelen.

De school werkte een degelijk en efficiënt rapporteringssysteem uit dat de leerling een duidelijk beeld geeft van zijn vorderingen. Opvallende of structurele tekorten geven aanleiding tot remediëringstaken en –opdrachten die door de vakleraar worden opgevolgd. In de eerste en in de tweede graad wordt er structurele remediëring voorzien.

De rapportering over de eindresultaten verloopt nauwgezet. Er is een correcte afhandeling van de processen-verbaal. De notulen van de delibererende klassenraad zijn weliswaar beknopt opgesteld, maar de B- en C- attesten worden via de individuele synthesesdocumenten gedetailleerd gemotiveerd. Mede dankzij de tussentijdse rapportcommentaren en het goed gestoffeerde leerlingenvolgsysteem, kan de school veelal een goed onderbouwd dossier voorleggen. De vakcommentaren op de diverse tussentijdse rapporten zijn veelal informatieverrijkend, maar ook hier zijn er grote verschillen merkbaar. Sommige attesten vermelden de gebrekkige attitudes van de leerling terwijl de vakgroepen geen formele structuren hebben ontwikkeld om de vakattitudes te meten. De school maakt niet altijd een formeel onderscheid tussen de evaluatie van de basisdoelen, de uitbreidingsdoelen en het complementair gedeelte.

Ontwikkeling Tijdens de voorbije jaren werden een aantal nieuwe initiatieven genomen op het vlak van de evaluatiepraktijk. Recentelijk is het beleid gestart met een traject om de kwaliteit van de evaluatie en het gebruik van alternatieve evaluatievormen te optimaliseren.

Een aantal vakgroepen bestuderen of zij nog steeds de meest gepaste evaluatievorm hanteren. Zo staat onder andere de keuze voor drie examens in de tweede graad voor bepaalde vakken ter discussie, net zoals de effectiviteit van de gemengde evaluatie met examens en gespreide evaluatie van bepaalde vakken in de eerste graad. Het initiatief dient echter te komen van de betrokken vakgroep. Het beleid neemt op dit ogenblik weinig initiatieven om de ontwikkelingsdynamiek op dit vlak te ondersteunen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Een directieteam dat bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur leidt het Jan-van-Ruusbroeckcollege. De drie graadcoördinatoren, die gedeeltelijk zijn vrijgesteld en opleidingen in functie van hun opdracht hebben gevolgd, maken deel uit van het directieteam. De huidige organisatiestructuur heeft recentelijk vorm gekregen en is uitgetekend in een organogram met een duidelijke taakverdeling voor de verschillende actoren. Het leiderschap is participatief en stimulerend: de directie beschouwt persoonlijk contact met alle betrokkenen als een prioriteit en hecht veel belang aan communicatie en informatiedoorstroming. Dit resulteert in een opendeurpolitiek naar leraren, ouders en leerlingen toe. De directie bewaakt de balans tussen participatie en controle en verzamelt via informele en formele bronnen informatie over het functioneren van de school. Wat de decretaal voorziene functionerings- en evaluatiegesprekken betreft, is er vanuit de situatie van het verleden een inhaalbeweging op het getouw gezet.
- Visieontwikkeling** De visie van de school sluit aan bij het pedagogisch project van de Jezuïetencolleges en legt daarin eigen accenten. De school profileert zich als aso-school, die in een familiale sfeer de volledige zelfontplooiing van jongeren door een brede algemene vorming nastreeft en hen voorbereidt op het hoger onderwijs. De schoolvisie houdt rekening zowel met de eigen vrij sterke schooltraditie als de veranderende maatschappelijke context en eigentijdse pedagogisch-didactische principes. Het draagvlak bij de leerkrachten voor de visie wordt vergroot door o.a. workshops tijdens pedagogische studiedagen. De sterke verjonging van het lerarenkorps ondersteunt de veranderingen die het directieteam beoogt via een sterk uitgebouwde aanvangsbegeleiding.
- Besluitvorming** De besluitvorming krijgt vorm volgens het top-down en bottom-up principe. Graadcoördinatoren en vakgroepverantwoordelijken hebben vrij veel autonomie, maar leggen verantwoording af aan de directie. Het directieteam doet een beroep op de eigen pedagogische begeleidingsdienst voor het bewaken van de onderwijskundige aanpak. Het vertrouwen in de vakdeskundigheid en verantwoordelijkheid van de individuele leraren en vakgroepen is groot. De vakcoördinatoren vormen de brug tussen beleid en de individuele leraren. Een goed functionerende leerlingenraad zorgt ervoor dat ook de leerlingen gehoord worden. De formele overlegorganen - lokaal onderhandelingscomité en schoolraad - spelen hun decretale rol. Evenwel, wordt het nascholingsplan niet jaarlijks goedgekeurd door het lokaal comité, zoals het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs via artikel 8 voorschrijft.

Kwaliteitszorg Er is geen visie op kwaliteit(bewaking) uitgeschreven. De visie op wat goed onderwijs is en hoe dit te verwezenlijken zit verweven in teksten zoals het pedagogisch project en het schoolreglement. Gezien de recente vernieuwing in het directieteam is er nog geen schoolwerkplan op langere termijn met strategische en operationele doelen met verantwoordelijken en een tijdspad opgesteld. Kwaliteitsbewaking gebeurt op dit moment nog veeleer ad hoc. Een aparte werkgroep ondersteunt het reflectieproces. Een aantal initiatieven met daaraan verbonden acties worden genomen op basis van een gemeenschappelijk jaarthema, dat cyclisch terug komt. Een aantal projecten is in gang gezet zoals de vernieuwing van het talenbeleid, efficiënte en open communicatie binnen de school en uitbreiding van de leerbegeleiding. Er zijn verder concrete plannen om het kwaliteitsbewakingsproces systematisch en structureel aan te pakken. Gezien de recente opstart is het in kaart brengen van de effecten en kwaliteitsverbetering van de opgezette acties nog niet mogelijk.

De school verzamelt en analyseert gegevens over een aantal aspecten van de schoolwerking. De school volgt onder andere de resultaten van haar leerlingen op in het vervolgonderwijs op en brengt haar eigen attesteringsgegevens in kaart. Zoals blijkt uit deze doorlichting, kan de kwaliteitszorg op vakniveau nog verbeteren wat evaluatiepraktijk betreft. De ontwikkelingsdynamiek, die typerend is voor het schoolbeleid, is niet altijd terug te vinden bij alle vakgroepen. De cultuur van zelfevaluatie en bijsturing op grond van leerplanstudie en toetsing van de leerlingenresultaten aan het eigen didactisch handelen, is voor verbetering vatbaar.

Talenbeleid Het talenbeleid van de school is recentelijk geheroriënteerd. In het verleden investeerde de school vooral in extra taallessen en gerichte remediëring op het vlak van taal voor leerlingen met taalachterstand. Het talenbeleid is sinds schooljaar 2013-2014 verbreed van taalondersteuning voor taalzwakke leerlingen naar taalondersteuning voor alle leerlingen in de eerste graad. Uitbreiding naar de tweede graad wordt voorbereid. Er is een doordachte visie uitgewerkt waarbij uitgegaan wordt van relevante doelstellingen op school-, leraren- en leerlingenniveau. Via het taalteam en door verschillende ondersteuningsinitiatieven wil men de schoolbrede gedragenheid van het talenbeleid inclusief meer differentiatie in didactische werkvormen realiseren. Ook hier is de opstart zo recent dat de effectiviteit van het talenbeleid alleen met betrekking tot taalvaardigheid Nederlands van leerlingen met een achterstand in kaart gebracht is.

Inbreuken op de regelgeving Bij de uitreiking van het getuigschrift bedrijfsbeheer respecteert de school de regelgeving niet wat de programmaonderdelen en de op te stellen checklist betreft (Bedrijfsbeheer in het secundair onderwijs - omzendbrief SO/2008/01 van 25/01/2008).

In het schoolreglement ontbreekt het studieaanbod (Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie van het secundair onderwijs van 17/12/2010 – art. 112 §1-1°).

Het lokaal comité heeft het nascholingsplan niet goedgekeurd (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 08 mei 2000, art.8).

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De leerplanrealisatie voor wiskunde in aso tweede graad.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het creëren van een aangenaam en veilig leer- en leefklimaat.
- Het engagement van het schoolteam.
- De begeleiding van beginnende leraren.
- De initiatieven op het vlak van talenbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participerende en motiverende leiderschap.
- De professionalisering van het middenkader.
- De vernieuwingsinitiatieven.
- Het analyseren van gegevens met het oog op kwaliteitsbewaking.
- De aandacht voor het uitbouwen van een multimediale leeromgeving.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De aandacht voor bepaalde aspecten met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelstellingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het opvolgen van de vakgroepwerking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde, Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde.
- De leerplanrealisatie voor wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen.

Wat betreft de regelgeving

- Bij de uitreiking van het getuigschrift bedrijfsbeheer respecteert de school de regelgeving niet wat de programmaonderdelen en de op te stellen checklist betreft (Bedrijfsbeheer in het secundair onderwijs - omzendbrief SO/2008/01 van 25/01/2008).
- In het schoolreglement ontbreekt het studieaanbod (Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie van het secundair onderwijs van 17/12/2010 – art. 112 §1-1°).
- Het lokaal comité heeft het nascholingsplan niet goedgekeurd (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 08 mei 2000, art.8).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
- omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	wiskunde	wiskunde

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **08-11-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

Het schoolreglement vermeldt het studieaanbod niet.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **08-11-2016** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Chris Van Woensel de inspecteur-verslaggever	Veronique THIELEMANS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	